

Kapka

ZPRAVODAJ STÁTNÍHO PODNIKU POVODÍ ODRY

Vodní dílo Kružberk je v provozu již 60 let

strany 9–16

Úvodní slovo generálního ředitele

Vážení čtenáři Kapky,

při čtení letošního druhého vydání našeho časopisu asi budete mít plnou hlavu myšlenek na dovolenou a na to, jak nejlépe využít čas prázdnin. Přesto mi dovoluďte krátké pracovní zamyšlení. Máme za sebou téměř polovinu roku a to je důvod pro zhodnocení, co se nám od počátku roku podařilo a co ne.

V ekonomické oblasti můžu toto období hodnotit jako průměrné. V oblasti příjmů se projeví dvě protichůdné tendence – tou nepříznivou jsou nízké příjmy v důsledku poklesu odběrů povrchové vody, jež je ale příznivě kompenzována zvýšením příjmů z výroby elektrické energie díky přející hydrologické situaci při jarním tání. V oblasti oprav se projevuje nižší plnění, které je dlouholetým problémem našeho podniku vždy na začátku roku. V investiční oblasti bych uplynulé období nazval „klidem před bouří“. Od začátku roku totiž proběhla a probíhá řada výběrových řízení na velké stavební akce v souladu s koncepcí rozvoje firmy, a ve druhé polovině roku tedy lze očekávat zdárné ukončení těchto výběrových řízení a přechod do realizační fáze, kdy, jak pevně doufám, zavládne čilý stavební ruch.

Vážené kolegyně a kolegové, přeji Vám v následujícím období pohodové a úspěšné pracovní dny a jak jsem zmínil na začátku, příjemnou dovolenou podle Vašich představ, spojenou s načerpáním nových sil.

Ing. Jiří PAGÁČ
generální ředitel

Úvodní slovo generálního ředitele	2
VÝZNAMNÉ ŘÍČNÍ ÚPRAVY:	
Úprava řeky Opavy v Krnově	3
Fotoreportáž z letošního dne otevřených dveří	4
AKTUALITY	5
EKONOMICKÉ INFORMACE:	
Ekonomické výsledky za první čtvrtletí 2015	6
PŘEDSTAVUJEME ÚSEK:	
Finanční odbor	7
Zúčastnili jsme se veletrhu VOD-KA 2015 v Praze	8
Významné personální změny v podniku	8
	
TÉMA KAPKY:	
Vodní dílo Kružberk je v provozu již 60 let	9
Provoz na vodním díle Kružberk	14
Poděkování za přednášku o VD Kružberk	16
Přednáška o VD Kružberk ve Vítkově	16
	
Vodní říše a naše děti	17
	
ATLAS VODNÍCH TOKŮ:	
Jičínka, Lubina, Ondřejnice	18
FAUNA & FLÓRA:	
Je to na houby... ..	20
PŘEDSTAVUJEME OSOBNOST:	
Doc. Ing. Ladislav Satrapa, CSc.	22
JUBILEA	23
NAPSALI O NÁS	23

VÝZNAMNÉ ŘÍČNÍ ÚPRAVY

Úprava řeky Opavy v Krnově

Nová regulace řeky Opavy přes Krnov na přelomu 19. a 20. století

Šest z dvanácti mostů, které svým křížením ovlivňují průtočnost řeky přes město

Stísněné poměry si vynutily vyložení silnice na konzoly nad průtočný profil řeky

Železniční most přes řeku Opavu ve spodním úseku její úpravy

Městská úprava řeky Opavy v Krnově patří k nejstarším v našem regionu. Krnov, postižený v 19. století snad až 15 povodněmi, prodělal v jeho druhé polovině velmi dynamický průmyslový rozvoj a po povodni v roce 1880, která patřila v té době k největším, bylo zřejmé, že pro ochranu města bude nutné něco podniknout. Jen lokální zásahy do břehů řeky již nedostačovaly a veřejný zájem se začal soustředit na regulaci soustavnější povahy. Její projekt byl zpracován v roce 1892, následně byla provedena úprava v délce 3,8 kilometru (odspodu od hranice s Pruskem pod soutokem s Opavicí až po krnovské nádraží), dokončena byla v roce 1897. K jejímu pozdějšímu prodloužení výše proti toku přispěla povodeň v roce 1902, která postihla celé Jesenícko.

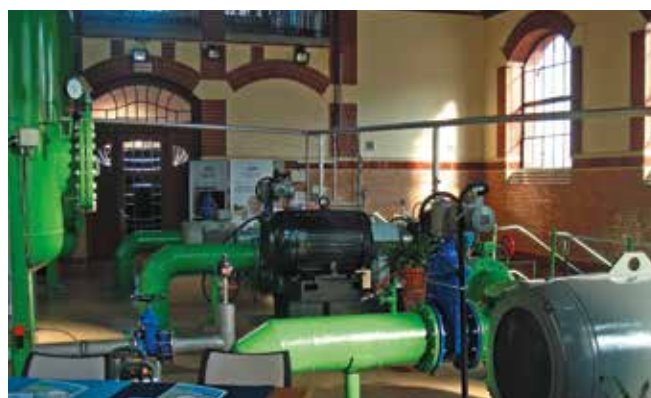
Parametry provedené regulace přetrvávají v základních rysech do dnešní doby. Upravená říční trať ale byla podrobena větším či menším opravám, jejichž účelem bylo mj. odstranění ukládajících se sedimentů, které snižovaly kapacitu průtočného profilu. Naposledy se tak stalo po povodni v roce 1997.

Ochrana před 20letou vodou, kterou Krnovu dnes regulace řeky poskytuje, se jeví jako nedostatečná a je limitována zejména průtočností 12 mostů přes řeku, daných existující infrastrukturou města. Má-li se protipovodňová zabezpečení města zvýšit, jedinou praktickou možností je kombinace umělé retence výše v povodí v podobě nádrže u Nových Heřminov a modernizace historické korytové úpravy s jejím zkapacitněním od Krnova-Kostelce až pod Petrův rybník.

Fotoreportáž z letošního dne otevřených dveří

Tisková konference ke Světovému dni vody na půdě OVAK

Prostory renovované úpravy vody OVAKu v Nové Vsi

V tomto vydání Kapky se vracíme ke Světovému dni vody a dni otevřených dveří na přehradách, ve VH laboratořích a na VH dispečinku.

Pravidelná společná tisková konference akciových společností OVAK a SmVaK a státního podniku Povodí Odry se v letošním roce konala pod organizačním zajištěním společnosti OVAK, a to 17. března 2015 v nezvyklých prostorách renovované úpravy vody v Nové Vsi.

V sobotu 21. března se pak konal den otevřených dveří na přehradách Morávka, Žermanice, Kružberk a Slezská Harta a současně v laboratořích a na dispečinku na správě podniku. S ohledem na příznivé počasí byla účast návštěvníků hojná a pohybovala se v rozmezí 800 až 1200 osob. Akce proběhla bez závad a bez úrazů a za to patří poděkování všem zaměstnancům, kteří se na této oblíbené akci při její přípravě i realizaci podíleli. My si tento den připomeneme fotoreportáží.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

Den otevřených dveří na VD Slezská Harta

Den otevřených dveří na VD Žermanice

Den otevřených dveří na VD Žermanice

Den otevřených dveří na VD Morávka

Den otevřených dveří na VD Kružberk

AKTUALITY

Přehradní dny 2016 v režii Povodí Odry

Ani se nechce věřit, a už je to 20 let od doby, kdy Povodí Odry pořádalo nejvýznamnější celostátní akci zaměřenou na přehrady – Přehradní dny. Od té doby zůstává četnost akce jednou za dva roky a účastní se jí kolem 300 účastníků. Ti jsou dnes nejen z ČR, ale také ze sousedních států. Po loňském roce pořádaném ve Vysokých Tatrách je pro nás jakožto organizátory laťka nastavena velmi vysoko. Již teď je nutné zajistit ubytování a odborný program, a to včetně exkurzí do zajímavých lokalit našeho regionu. Odborný program se bude jako obvykle týkat témat bezpečnosti přehrad, jejich modernizace a převádění povodní. K této tematice budou také směřovány exkurze. Doufáme, že plánované rekonstrukce na VD Šance a VD Kružberk budou v plném proudu a budeme se mít čím pochlubit. A termín? Již teď víme, že účastníky uvítáme v Ostřavě v předposledním červnovém týdnu roku 2016!

Ing. Dalibor KRATOCHVÍL
vedoucí provozního úseku

Sedmatřicáté vodohospodářské sportovní hry Brno

V letošním roce převzalo štafetu pořádání Vodohospodářských sportovních her Povodí Moravy, s. p. Vodohospodářské sportovní hry se uskuteční v Brně v termínu 20. až 23. srpna 2015. Jako každoročně se bude soutěžit v malé kopané, ve volejbalu, stolním tenise, duatlonu a tenise. O sportovních výsledcích jak podnikových sportovních her, které se konají 19. června 2015 ve Smilovicích, tak 37. vodohospodář-

ských sportovních her Brno vás budeme informovat v podzimním vydání Kapky. Věříme, že uspějeme. Sportu zdar!!!

Radoslav KRYML
vedoucí personálního odboru

Baškohrátky 2015

Patnáctý srpen 2015 je datum, kdy proběhne na přehradě Baška již devátý ročník celodenní akce s názvem Baškohrátky.

Sobotní program bude v duchu mnohaleté tradice dnem plným zábavy a legrace, jehož hlavní podstatou je kreativní soutěž nadějných konstruktérů výstředních lodí a jiných neodo-

latelných netradičních plavidel. Čím bláznivější a originálnější stroj bude, tím větší je šance umístit se v konečném pořadí na předních příčkách. Na vítěze pak samozřejmě čekají zajímavé odměny!

Hlavní program v průběhu dne doplní další adrenalinové hry a soutěže pro děti i dospělé na suchu či na vodě, k dispozici budou nafukovací atrakce, speciální program pro nej-

menší, nebudou chybět občerstvací základny plné lahodného jídla a pití. Na závěr tohoto celodenního maratonu proběhne obří hudební afterparty s živými kapelami pod otevřeným nebem, která umožní všem zúčastněným dostatek kulturního, hudebního i tanečního vyžití od západu slunce až do pozdních nočních hodin.

Jako organizátorka této akce si vás všechny dovoluji pozvat nejen k samotné účasti na Baškohrátkách, ale zároveň také vyzvat k výrobě kreativního plavidla, se kterým se budete moci do připraveného programu zapojit i aktivně.

Těším se na přehradě Baška na shledanou.

Ing. Hana POLEDNÍKOVÁ
vedoucí majetkového odboru

Vodohospodářská padesátka Praha 2015

„Praha – hlavní město“ je napsáno na ceduli, kterou si přečte každý řidič přijíždějící do české metropole. Někteří znají Prahu spíše ze zpravodajských relací veřejnoprávních a komerčních televizí, jiní z jednání na různých institucích. Pro další je Praha centrum kulturního a společenského dění spojené např. s návštěvou muzeí a divadel.

Zcela jiný pohled nám nabízejí Pražské vodovody a kanalizace, pořadatel již 42. ročníku pochodu Vodohospodářská padesátka, který se uskuteční ve dnech 11. až 13. září 2015. Letošní trasa nás nezavede do hor v pohraničí, ale nabídne procházku po pražských parcích a zahradách, jako jsou Obora Hvězda, Stromovka, zoo či Divoká Šárka. Procházku podzimní Prahou lze zvládnout i v lehké obuvi bez maček a cepínů.

Mgr. Ondřej BUREL
referent odboru VHKI

Ekonomické výsledky za první čtvrtletí 2015

Za první čtvrtletí roku 2015 bylo dosaženo hospodářského výsledku ve výši 50 280 tisíc Kč, což představuje překročení jeho plánované hodnoty o 2 062 tisíc Kč. Uvedené hodnoty zisku ovlivnila zejména sezonnost čerpání nákladových položek z počátku roku.

Celkové výnosy byly vykázány v objemu 168 447 tisíc Kč a čtvrtletní plánované hodnoty byly překročeny o 3 346 tisíc Kč. Tohoto výsledku bylo dosaženo i přes výpadek v plánovaných tržbách za povrchovou vodu, a to díky zvýšené výrobě elektrické energie.

Negativní vývoj v oblasti tržeb za povrchovou vodu, nesplněných z hlediska časového plánu o 4 734 tisíc Kč, se projevil jak v oblasti průmyslových odběrů, kde došlo k poklesu téměř u všech odběratelů (s výjimkou akciových společností Energetika Třinec a BorsodChem), tak i v oblasti odběrů vodárenských. Oproti tomu situace ve výrobě elektrické energie se vyvíjela pozitivně a vlivem příznivých hydrologických podmínek došlo k překročení plánovaných tržeb o 4 522 tisíc Kč. Ostatní tržby byly překročeny o 2 086 tisíc Kč, a to zejména díky výnosům z prodeje ryb, provádění smluvní údržby objektů na Odře a také prodeje dřeva z břehových probírek.

Co se týká ostatních provozních výnosů, ty byly oproti plánu vyšší o 1 102 tisíc Kč, a to zejména díky tržbám za nepotřebný majetek, efektivně prodávaný formou elektronických aukcí.

Náklady státního podniku činily v hodnoceném období celkem 118 168 tisíc Kč,

**Negativní vývoj
v tržbách
za povrchovou
vodu se projevil jak
v oblasti průmyslových,
tak vodárenských
odběrů.**

což představuje překročení časového plánu o 1 285 tisíc Kč. Toto překročení bylo dáno průběžnou tvorbou rezervy na plánované velké opravy vodohospodářského majetku v dalších letech ve výši jedné čtvrtiny roční plánované hodnoty. K úsporám časového plánu došlo zejména ve spotřebovaných nákupech o 1 990 tisíc Kč a také v opravách o 676 tisíc Kč. Hodnota realizovaných oprav by se měla v následujících obdobích roku zvyšovat, v prvním čtvrtletí se jedná o sezonní výkyv.

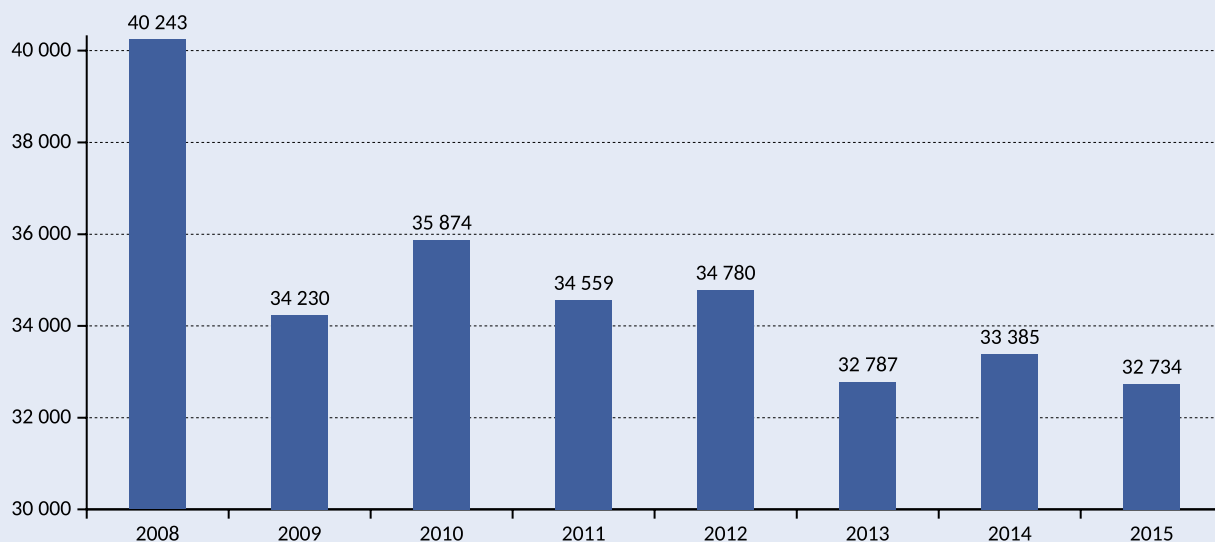
V oblasti hospodaření s majetkem došlo oproti počátečnímu stavu k nárůstu krátkodobého finančního majetku, kde je předpoklad postupného snižování v dalším období roku v důsledku zvýšené realizace oprav a investic hrazených z vlastních zdrojů. Na pořízení dlouhodobého majetku bylo v prvním čtvrtletí celkem vynaloženo 41 788 tisíc Kč, z toho 14 051 tisíc Kč z vlastních zdrojů, 26 943 tisíc Kč z dotací OPŽP na revitalizaci vodních toků a 794 tisíc Kč bylo nabyto bezúplatně v oblasti pozemků.

Nárůst pasiv v oblasti vlastního kapitálu byl dán zejména vyšším dosaženým hospodářským výsledkem sledovaného období v důsledku sezonnosti stavebních prací. V cizích zdrojích došlo k mírnému nárůstu vlivem tvorby již zmiňované rezervy.

Vývoj pohledávek i závazků byl v prvním čtvrtletí roku stabilizovaný. Stav pohledávek po lhůtě splatnosti byl vzhledem k celkovému obratu minimální a závazky byly hrazeny ve stanovených lhůtách splatnosti.

Závěrem lze shrnout, že ve sledovaném období bylo dosaženo poměrně dobrých ekonomických výsledků, a to i přes negativní vývoj v tržbách za odběry povrchové vody.

Ing. Petr KUČERA
ekonomický ředitel

Vývoj odběrů povrchové vody v tis. m³ za 1. čtvrtletí let 2008 až 2015

PŘEDSTAVUJEME ÚSEK

Finanční odbor

Ve státním podniku Povodí Odry zajišťuje jednu z důležitých činností pro bezproblémové fungování celého podniku celkem šest pracovníků finančního odboru – jmenovitě Jaroslava Hofrová, Jitka Onderišinová, Šárka Tkáčová, Ing. Lenka Volná, Mgr. Martina Wašková a Ing. Kateřina Kubicová, která úsek od roku 2011 vede.

A co si pod činnostmi finančního odboru lze konkrétně představit? Především organizaci a řízení zpracování všech druhů plánů, koncepcí a rozpočtů, jejich časový rozpis a koordinaci zpracování rozpočtů jednotlivých hospodářských činností. Dále analýzy plnění jednotlivých plánů, strategických záměrů, projektů a studií, zajišťování efektivního toku finančních prostředků v souladu se schválenými plány a rozpočty podniku, tedy všechny bezhotovostní platební operace a úhrady faktur. Pracovnice odboru také kontrolují hospodárnost použití finančních prostředků, zpracovávají pravidelné ekonomické reporty pro zakladatele, ekonomické rozbory, fakturují odběry povrchové vody, navrhují cenovou politiku – tvoří ceny, zpracovávají kalkulace a vydávají ceníky. V neposlední řadě zajišťují také dotační agendu – dotace poskytnuté ministerstvem zemědělství (MZe), ministerstvem životního prostředí, obcemi a kraji a připravují podklady pro kontrolní orgány, jako jsou MZe, finanční úřad, Nejvyšší kontrolní úřad apod.

Právě při různých externích kontrolách totiž mohou nastat problémy a nepříjemnosti. Všechny podklady proto finanční odbor musí kontrolorům ke kontrole pečlivě připravit a následně jim popsat a vysvětlit jednotlivé postupy. Pro odbor je pak zvláště v této oblasti velice důležitá úzká spolupráce s ostatními odbory podniku. „Tím, že hlídáme všelijaké termíny a lhůty, směrnice a nařízení, každou chvíli potřebujeme po ostatních odborech nejrůznější podklady – pro sestavení plánů, žádosti o dotace, kontrolní orgány nebo pro fakturace a proplácení, a možná proto na

Pracovnice finančního odboru

ostatní zaměstnance podniku působíme někdy trochu přísně,“ říká s úsměvem vedoucí odboru Kateřina Kubicová. A která činnost odboru je nejnáročnější? „Zejména příprava všech plánů.

Na plánech každého roku se začíná pracovat už od srpna či září roku předešlého. Nesmí se zapomenout na sebemenší středisko či sebemenší akci.

Na plánech každého roku se začíná pracovat už od srpna či září roku předešlého. Nesmí se zapomenout na sebemenší středisko či sebemenší akci. Všechny plány přitom musejí být reálné vzhledem k možnostem a potřebám podniku,“ vysvětluje Kateřina Kubicová s dovětkem, že obecně je v jejím odboru velice náročný i samotný závěr

každého roku, kdy všechny činnosti tohoto odboru vrcholí.

Příjemné pro tento odbor ale není ani období sucha či naopak extrémních povodní. „Obojí je neplánované. A zatímco sucho má negativní vliv na tržby z výroby elektrické energie, které potřebujeme pro fungování podniku, povodně pro nás znamenají neplánovanou potřebu prostředků na odstranění jejich následků a zároveň spoustu administrativy při snaze získat nějaké finanční prostředky od státu,“ vysvětluje Kateřina Kubicová a dodává, že tyto extrémní stavy samozřejmě nejsou příjemné pro nikoho. „Naštěstí mám kolem sebe lidi, na něž se můžu spolehnout a kteří jsou prostě dobří v tom, co dělají. Jsem moc ráda, že je ve svém kolektivu mám. A i když jsme samé ženy, vlasy si z hlav netrháme,“ pochvaluje si Kateřina Kubicová s úsměvem spolupráci se svými kolegyněmi, ale i s ostatními zaměstnanci podniku.

Mgr. Bc. Kateřina ŠREKOVÁ
redakce

Zúčastnili jsme se veletrhu VOD-KA 2015 v Praze

Stánek Povodí Odry

Po dvou letech se náš podnik opět zúčastnil veletrhu VODOVODY – KANALIZACE, který se konal ve dnech 19. až 21. května 2015 na výstavišti v Praze-Letňanech.

Stejně jako v předchozích ročnících (veletrh se koná ve dvouletém cyklu) jsme se podíleli spolu s ostatními správci toků na vytvoření společného stánku expozice Ministerstva zemědělství ČR. V části expozice, která náležela státnímu podniku Povodí Odry, jsme tentokrát představili drenážní štolu na Šancích. Drenážní štola na VD Šance byla v rámci 22. ročníku nejprestižnějšího

českého hodnocení dokončených staveb, kterého se zúčastnilo rekordních 64 staveb, nominována na titul Stavba roku 2014. Tuto nominaci získala drenážní štola na VD Šance jako ojedinělé stavební dílo se zřetelem ke složitým geologickým a geografickým podmínkám. Nakonec stavba drenážní štoly získala prestižní ocenění, a to **Cenu české komory inženýrů a techniků ve výstavbě.**

Na druhém panelu jsme představili dvě stavby revitalizací, a to „Revitalizaci Sednice, km 0,000–3,200“ a „Revitalizaci odstavného ramene Odry v Ostravě-Přívoze“.

Oficiální zahájení veletrhu

Překvapení po slavnostním zahájení

Přestože se celá expozice tematicky poněkud odlišovala od ostatních vystavovatelů, jimiž byli zejména výrobci dílů a technologií vodárenských zařízení k rozvodům vody, čištění odpadních vod, výstavbě, opravám a rekonstrukcím těchto sítí včetně jejich kontroly, na nedostatek návštěvníků s nejrůznějšími dotazy a náměty jsme si rozhodně stěžovat nemohli. Veletrh VOD-KA 2015 již tedy patří minulosti a my se k němu vracíme několika fotografiemi.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

Významné personální změny v podniku

Také v tomto čísle vám přinášíme přehled významných personálních změn v našem podniku.

Ing. Vladimír Zdráhal

Od 15. prosince 2014 se stal novým vedoucím vodohospodářského dispečinku **Ing. Vladimír Zdráhal** (1962), který nastoupil na uvolněné místo po Ing. Jiřím Pagáčovi. Po ukončení studií pracoval rok na odboru vodohospodářských koncepcí a informací podniku a následně přešel na odbor vodohospodářského dispečinku, kde mnoho let působil jako zástupce vedoucího odboru.

Po 29 letech odchází z podniku do důchodu Ing. Marie Krkavcová, vedoucí ekonom závodu 1 – Opava. Její nástupkyní se od 1. července 2015 stává

Ing. Petra Šamárková

Ing. Petra Šamárková (1979), která pracovní zkušenosti získala ve výrobním podniku jako vedoucí odboru informačních soustav.

Od 1. července 2015 je novým vedoucím odboru informatiky **Ing. Roman Teuchner** (1965). Ten nastoupil do podniku v roce 1994 jako informatik analytik, po velkých povodních v roce 1997 se začal věnovat tvorbě GIS a podnikového geoportálu. V roce 2009 se stal vedoucím oddělení správy IS a aplikací, o dva roky později se podílel na tvorbě a zavádění nové spisové služby

Ing. Roman Teuchner

vytvořené v prostředí IBM Lotus Notes a zároveň se stal administrátorem těchto aplikací. Ve funkci vedoucího odboru informatiky nahradil po více než 20letém působení Ing. Jana Vévodu, který k 30. červnu 2015 odešel do starobního důchodu a jenž se mimo jiné zasloužil o kvalitu podnikového softwarového a hardwarového prostředí a také o tvorbu, aplikaci a implementaci celé řady vnitropodnikových informačních systémů a produktů výpočetní techniky.

Pracovníkům odcházejícím do důchodu touto cestou za jejich přínos podniku děkujeme a na zaslouženém odpočinku přejeme hlavně pevné zdraví, spokojenost a šťastné chvíle v kruhu rodiny a blízkých. Pracovníkům nastupujícím do nových funkcí pak přejeme mnoho profesních úspěchů.

Mgr. Bc. Kateřina ŠREKOVÁ
redakce

Vodní dílo Kružberk je v provozu již 60 let

Nejstarší přehrada na severní Moravě a ve Slezsku je v provozu 60 let. Kdy a kde se vzala myšlenka na její výstavbu? Čemu měla původně sloužit a čemu slouží dnes? V jakých podmínkách byla postavena? Jak se osvědčil její návrh a jak spolehlivá a bezpečná byla po dobu provozu? Které osoby byly klíčové pro realizaci díla? To jsou otázky, na které se pokusí odpovědět následující článek.

Povodí nádrže Kružberk v podhůří Jeseníků

Základní charakteristika vodního díla Kružberk na Moravici

Plocha povodí po profil hráze:
567,43 km²

Dlouhodobý průměrný průtok Q_0 :
6,46 m³/s

Q_{100} : 258 m³/s

Maximální výška hráze nad dnem údolí: 34,50 m

Celkový objem v nádrži: 35,525 mil. m³

Zatopená plocha: 280,2 ha

Délka zátopy: 10,50 km

Délka koruny hráze: 280 m

Šířka koruny hráze: 9,50 m

Objem betonu v hrázi: 92 700 m³

Počet bloků: 22

Kóta koruny hráze: 434,60 m n. m.

Kóta nejnižšího místa údolí:
400,10 m n. m.

Sklon návodního líce: 1 : 0,05

Sklon vzdušného líce: 1 : 0,75

V horní části povodí řeky Odry na území dnešní České republiky neexistuje žádná předválečná přehrada a prvním zde dokončeným vodním dílem tohoto druhu byla v roce 1955 nádrž na Moravici u Kružberka. Přehrada zajišťuje hlavně pitnou vodu – 1 m³/s –, polovinu z celkového množství dnes potřebného pro celý ostravský region. Nádrž pomáhá snižovat povodňové vlny na Moravici i Opavě, v době sucha nadlepšuje vypouštěním průtok v řece, vyrábí se zde elek-

Pohled na zátopu (říjen 2013)

trická energie a neodmyslitelně k ní patří rybí líheň i tradiční vodácké sjezdy. Její činnost je úzce koordinována v rámci vodohospodářské soustavy povodí Odry, zejména s výše ležící nádrží Slezská Harta.

Vývoj myšlenky na výstavbu tohoto díla, její realizace i „život“ přehrady po jejím dokončení kopírují bouřlivý vývoj 20. století v tomto kraji. Vhodné místo pro umístění hráze zde bylo objeveno ve zdánlivě klidných dobách spolupráce

Pruska a Rakousko-Uherska před první světovou válkou [4]. Tehdejší první přehradní program z roku 1911 se snažil uspokojit pruské požadavky na vodu pro plavbu po Odře i pro zvládnutí zdejších ničivých povodní v kombinaci s rakouskými požadavky na umístění přehrad výše v povodí a tím jejich užití také ku prospěchu vlastních obyvatel [2], [4]. Oba státy jednaly o možnostech výstavby nádrží, avšak konec první světové války a vznik Československa tento

vývoj přerušily. Konjunktura let dvacátých znamenala poptávku po elektrické energii a na Moravici bylo tzv. bílé uhlí [4] k dispozici. Řeka totiž vyniká kombinací většího průtoku i spádu ve svém středním úseku. V průběhu dvacátých let tak vzniká několik koncepcí využití vodní síly Moravice kombinacemi přehrad, štol a elektráren [2], [4], přičemž jednotícím prvkem byla nádrž kružberská. V této době vzniká i první generální projekt přehrady, již v podobě gravitační

Hráz v roce 1954 v době přechodného napuštění pro pomoc zásobení Ostravy pitnou vodou v době sucha

Zásobení Ostravska z nádrže Kružberk okolo roku 1960

TÉMA KAPKY

tízní hráze. Jeho zpracovatelem byl Dr. techn. Karel Pick, pracovník Slezského zemského stavebního úřadu v Opavě. Existovaly už také konkrétní termíny výstavby, ale přednost dostala v rámci republiky jiná místa – nádrže Pastviny či Vranov [3]. V roce 1932 byl dokončen druhý generální projekt, jehož autorem byl rovněž Dr. techn. Karel Pick. Pracoval na něm také sudetský Němec Ing. Kappel [1]. (Tento projekt byl po roce 1945 použit k vodoprávnímu pojednání.) Mnichovské události znamenají další zásah do přípravy nádrže, území se stává součástí Německa. Autor projektu Dr. techn. Karel Pick odchází kvůli svému židovskému původu na Slovensko, kde umírá v průběhu Slovenského národního povstání [1]. Období druhé světové války klade vysoké požadavky na ostravský těžký, tudíž i zbrojní průmysl, a tím dochází i k přetížení vodních zdrojů a poruchám dodávek vody [3]. Konec války potom znamená odsun místních německých obyvatel. V době poválečného vření v regionu vyniká osobnost Dr. Ing. Jana Čermáka, vynikajícího vodohospodáře a tehdejšího úředníka expozitury Zemského národního výboru v Ostravě, který poukazoval na nedostatečnost stávajícího zásobení Ostravska, zejména průmyslu, vodou. Iniciativa tohoto výboru byla pro realizaci Kružberka stěžejní. Vodoprávní řízení bylo dokonce vypsáno dříve, než byla akce schválena tehdy příslušným ministerstvem techniky, které tento fakt těžce neslo a snažilo se požadavkem na fi-

Letecký pohled na hráz - dobové foto

nanční spoluúčast ostravských podniků výstavbu přehrady odsunout. Příčiněním Dr. Ing. Čermáka byl z internačního tábora pro odsun Němců vyžádán Ing. Kappel, který přispěl k zaznamenání předválečných a válečných vodohospodářských prací ve Slezsku [1] a pomohl i s úpravou projektu. Největší změnou bylo vypuštění objektu vodní elektrárny z centrální části hráze. Byly zde umístěny přelivné bloky, původně situované vpravo. Vodoprávní výměr přehrady byl vydán v roce 1948 a určil jako hlavní cíl výstavby zásobování ostravského průmyslu vodou. Projekt i stavbu si vzal do slova za své Dr. Ing. Čermák, který po ukončení projekční fáze přešel na pře-

hradu i jako stavbyvedoucí a investor a bydlel zde ve vile s výhledem na staveniště. [8]

Výstavba přehrady probíhala ve ztížených poválečných podmínkách v letech 1949–1955. Problémem byly špatný příjezd, absence přívodu elektřiny, nedostatek stavebního materiálu, zejména cementu, pitné vody i kvalifikované pracovní síly. Vedení stavby se staralo rovněž o celou zátopu, a to včetně tehdejších povinných odvodů zemědělských produktů – masa, mléka a vajec [1]. V letech 1949 a 1950 došlo ze strany nadřízeného ministerstva dokonce k pokusu zastavit stavbu „pro přílišnou rozestavenost ve státě“ [2]. Tomuto pokusu musela svým rozhodnutím zabránit až vláda, vědoma si ohrožení ostravského průmyslu suchem. V průběhu výstavby v roce 1951 došlo ke změně hlavního účelu nádrže – s výstavbou ostravských sídlišť se jí stalo zásobením pitnou vodou. Tání sněhu v Jeseníkách v roce 1952 znamenalo pro výstavbu dramatickou chvíli a ohrožení staveniště i okolí řeky pod stavbou [1]. V roce 1953 dochází ke změně ve vedení vody z nádrže k úpravně. Je upuštěno od technicky náročné a dlouhé údolní potrubní trasy a rozhodnuto projektovat a postavit kratší tunelové dílo, přívodní tlakovou štolu. Velké sucho, které postihlo Ostravsko v letech 1953 a 1954, vedlo ke snaze využít také nedokončenou přehradu a v roce 1954 zde byla poprvé

Prozatím největší povodeň (srpen 1977)

Hráz před napuštěním

dočasně zadržena voda. Ta byla v suchém období roku vypouštěna do řeky, u Ostravy odebírána a po úpravě a chloraaci v provizorní úpravně vody (!) rozvedena obyvatelům Ostravy [1]. Samotná přehrada byla stavebně dokončena v roce 1955 a voda byla poté trvale zadržována od roku 1957. Součástí nádrže je také v lesích ztracená hráze předzdrže Lobník a 6,5 metru vysoký jez na řece Moravici v Podhradí, jehož zdrž měla sloužit k vyrovnávání odtoku z původně zamýšleného špičkového provozu elektrárny (viz níže). Zajímavostí návrhu lobnické hráze je skutečnost, že jde o subtilní zemní, 19 metrů vysoké těleso se strmými sklony svahů, které není navrženo na jednostranné, ale pouze oboustranné zatížení vodou.

Na stavbu přehrady navazovala realizace zmíněné tlakové štolý o průměru 2,4 metru a délce 6,7 kilometru směrem po toku Moravice, končící nad obcí Podhradí. Do provozu byla štola uvedena v roce 1960. Na konci štolý se přivaděč větví, větší část průtoku je možné využít ve zdejší elektrárně a menší část je vedena do úpravny vody. Odtud je voda po úpravě dopravována tlakovými štolami a dále potrubním systémem ke spotřebě ve směrech na Opavu a Ostravu.

Odběr vody pro pitné účely z Kružberka dosahoval maxima v letech 1972–1994 a pohyboval se okolo hodnoty 1,7 m³/s. Pro nádrž to byl požadavek na hraně možností a shodou okolností právě v tomto období zasáhly region dvě suché

periody. První z nich v letech 1983 a 1984 byla napjatější. V nádrži zbývala přibližně čtvrtina objemu a odtok z nádrže byl i přes zabezpečování vodohospodářů, že se situace dá zvládnout, zastaven na příkaz tehdejších „krajských stranických orgánů“. Druhé sucho v roce 1992 bylo mírnější, v nádrži zbývalo při jeho vyvrcholení 44 procent objemu vody a obešlo se bez omezování odtoku. Ohrožení dodávek pitné vody v roce 1983 tehdy urychlilo rozhodnutí o výstavbě nového zdroje, a to nádrže Slezská Harta, umístěné výše na Moravici nad nádrží kružberskou. Stavba hráze vodního díla Slezská Harta probíhala v letech 1987–1997, první napuštění nádrže se odehrálo v letech 1996–1998. Od této chvíle lze o nádržích Slezská Harta a Kružberk hovořit jako o kaskádě vodních děl na Moravici.

Kružberské dílo opakovaně zatěžovaly rovněž opačné extrémy než sucha, a to povodně. Za období, kdy se nádrž musela s povodněmi vypořádat sama, bez Slezské Harty, tedy do roku 1996, byla největší povodňová událost ze srpna roku 1977. Přítok do nádrže činil 157 m³/s a při této příležitosti bylo dosaženo také historicky nejvyššího odtoku – 110 m³/s [5]. Povodeň téměř 20letá tak byla snížena na pětiletou. Legendární je dodnes účinkování kaskády Kružberk – Slezská Harta za povodně v roce 1997. Poté, co přítok do Slezské Harty o velikosti asi 50leté vody – 190 m³/s – byl touto nádrží za jejího prvního napuštění snížen

na 12 m³/s, zachytil Kružberk povodeň z oblasti pod Slezskou Hartou s kulminací přítoku přibližně 45 m³/s a z nádrže, a tedy pod celou kaskádou, odtékal pouhý 1 m³/s. Obě přehrady zachránily vše v blízkosti Moravice, přínos této transformace byl zřetelný i na Opavě až do Ostravy. Tato ohromná povodeň si však i tak vybrala svou daň na jiných tocích. V souvislosti s touto povodní a Kružberkem se zapomíná na skutečnost, že toto vodní dílo zůstalo díky výše ležící Slezské Hartě jedinou bez problémů použitelnou vodárenskou nádrží (s ohledem na přerušení přívodu z Morávky a zakalení nádrže Šance) a byl na něj dočasně převeden co největší možný díl zásobení Ostravska pitnou vodou.

Po 60 letech provozu díla bez větších oprav je nyní třeba provést sanace některých částí hráze, které se již dostaly na hranici životnosti. Jde hlavně o její korunu a také návodní líc, kde si voda, slunce a mráz vybraly svoji daň. Koruna hráze bude včetně mostů přes přelivná pole, konzol na obě strany hráze, vo-

Dr. Ing. Jan Čermák, který se zasloužil o výstavbu vodního díla Kružberk na Moravici (z rodin. archivu J. Č.)

zovky, chodníků a zábradlí odbourána a znovu provedena v celém rozsahu. Sanovány budou také související strojovny, nově budou vedeny inženýrské sítě a zřízeno vybavení pro měření a pozorování hráze. Na návodním líci bude v místech většího poškození povrchu betonů

TÉMA KAPKY

Dobová fotografie z výstavby

v oblasti kolísání hladiny vody v nádrži odbourán povrch do hloubky minimálně 80 milimetrů a bude provedena stejně silná vrstva stříkaného betonu s kotvenou kompozitní sítí. Zvláštní pozornost bude věnována pilířům přelivných bloků, těsnícím klínům a kamennému obkladu přelivných polí. V místech mimo běžné kolísání hladiny bude povrch očištěn nízkotlakým vodním paprskem a bude zde proveden hydrofobní nátěr. Návrh celkově respektuje současný architektonický dojem. Stavba potrvá dva roky a bude znamenat velkou zátěž pro provoz přehrady i její okolí, neboť bude přerušeno silniční spojení obou břehů údolí Moravice. Pamatováno je hlavně na skutečnost, že nepřetržitě poběží odběr vody pro úpravu na vodu pitnou [6].

Vodní dílo Kružberk se připravovalo přibližně 40 let, sedm let se stavělo a nyní je již 60 let v provozu. Nejbouřlivější bylo rozhodně období přípravy díla. Za 40 let přípravy se přehradní místo nacházelo postupně ve čtyřech státech. Velké změny prodělal předpokládaný hlavní účel vodního díla – postupně protipovodňový a vodocestný, potom energetický, posléze to bylo zásobení průmyslu a nakonec zásobení obyvatel pitnou vodou. Poslední uvedená změna účelu díla byla provedena až při jeho výstavbě. Naopak jako poměrně stabilní se jevil výběr přehradního místa. Také zvolené technické řešení – betonová tížní hráz – nedoznalo od dvacátých do čtyřicátých let změn. Tento koncept odpovídal tehdejšímu tech-

nickým znalostem a zvyklostem a svými podmínkami, hlavně geologickými, mu vyhovovalo také zvolené přehradní místo. Bouřlivé bylo i období výstavby Kružberka a je zajímavé, že podobnými epizodami, jako byly změna společenských poměrů, snaha o zastavení stavby či zatížení povodněmi v průběhu realizace, prošla i výstavba výše ležící Slezské Harty o 40 let později.

Jako klidné se potom v porovnání s přípravou a výstavbou jeví období samotného provozu vodního díla. Došlo k jeho

Dobová fotografie z výstavby

zapojení do krajiny, ke stabilizaci jeho hlavního účelu, propojení s ostatními vodárenskými nádržemi – Šancemi a Morávkou – systémem Ostravského oblastního vodovodu. Vznikla tak vodohospodářská soustava, která až do konce osmdesátých let minulého století spolehlivě pokryla extenzivní rozvoj celé ostravsko-karvinské oblasti. Teprve „socialistické“ prognózy dalšího „rozkvětu“ a zvýšených potřeb vody vedly k vý-

stavbě nového vodního zdroje – nádrže Slezská Harta. Ta umožnila v devadesátých letech pokrýt tehdy oprávněné ekologické požadavky, např. nalepšování průtoků v řekách pod nádržemi, a poskytuje i rezervu pro případné klimatické změny či další nečekané události (viz např. rok 1997 a výše uvedené zakalení nádrží v Beskydech).

Vodní dílo Kružberk je po zkušenostech z 60letého provozu nutné ocenit zejména za jeho spolehlivost a bezpečnost. Zvláště bezpečností – po stránce statické, provozní a hydraulické (bezpečnost proti přelití) – vyhovuje i současným vysokým požadavkům. A to lépe než mnohé později projektované a budované přehrady. Vcelku jednoduchý, ale dlouhodobě vyhovující koncept je výpovědí o nadčasovém a velkorysém přístupu k návrhu vodního díla, tudíž i výpovědí o kvalitách jeho tvůrců. Zřetelně byly využity jejich široké znalosti, ale také profesní cit. Bezproblémový provoz přehrady je jedním z důvodů, proč je koncepčně obdobně navrhována hráz připravované nádrže Nové Heřminovy na řece Opavě.

Ing. Petr BŘEZINA
technický ředitel

[1] Stavitel přehrad, Putování legendárního moravského vodohospodáře Jana Čermáka 20. stoletím, Milan Švihálek, Grada Publishing, a. s., 2013.

[2] Jak to vlastně bylo? Ing. Dr. Jan Čermák, Kapka – informátor pro pracovníky Povodí Odry Ostrava, mimořádné číslo, listopad 1975.

[3] Slavnostní projev – 13. 11. 1955, Ing. Dr. Jan Čermák, Kapka – informátor pro pracovníky Povodí Odry Ostrava, mimořádné číslo, listopad 1975.

[4] Vodní síly z údolních přehrad v povodí řeky Odry, Dr. techn. Karel Pick, Moravská Ostrava, 1923.

[5] Průběh povodní v srpnu 1977, Povodí Odry Ostrava, provozní odbor, Ostrava, září 1977.

[6] VD Kružberk, rekonstrukce koruny a oprava návodního líce, projektová dokumentace pro provádění stavby, PÖYRY Environment, 2014.

[7] Manipulační řád pro vodní dílo Kružberk, Povodí Odry, státní podnik, Ostrava, září 2008.

[8] Šlo o dům se zajímavou historií. Původně to byla vila opavského podnikatele a vodohospodáře Carla Weissshuhna, přítele vynálezce T. A. Edisona a praděda spisovatelky Joy Adamsonové, která zde trávila dětství.

Provoz na vodním díle Kružberk

U příležitosti 60. výročí uvedení vodního díla Kružberk do provozu se určitě nabízí krátké ohlédnutí za lidmi, kteří se na jeho provozu bezprostředně podíleli, a za práci, již zde vykonali.

Lidé spjatí s přehradou

Nebudu zde vyjmenovávat všechny, neboť je jich za ta léta hodně, ale zaměřím se na ty, kdo na svých bedrech nesli největší odpovědnost, a to na vedoucí hrázně a hrázně. Jak se mi podařilo dohledat v záznamech, prvním hrázným byl již od počátku provozu pan Jindřich Engel. Zaměřením byl elektrotechnik a pokračoval ve funkci i po zřízení odštěpného závodu Správa povodí Odry v roce 1966, což je rok zrodu podniku Povodí Odry. Zde je chronologický výčet zúčastněných:

Vedoucí hrázní

1955–1968	Jindřich Engel
1968–1986	Antonín Žůrek
1986–2002	Jiří Černín
2002–dosud	Petr Zich

Hrázní

1956–1970	Antonín Vrbický
1968–1991	Antonín Lutišan
1990–1991	Karel Matula
1993–dosud	Jan Ihnát

Hrázní jsou svým způsobem zvláštní druh lidí a určitě se pro tuto, někomu by se zdálo idylickou, funkci nehodí každý. Vzhledem k umístění hráze doslova „na samotě u lesa“ přináší život hrázného svá specifika, která se někomu mohou jevit lákavě, realita je ale mnohdy zcela

Petr Zich, současný vedoucí hrázní

Antonín Žůrek, vedoucí hrázní v letech 1968–1986

jiná. Jejich práce doslova prostoupí i osobní život a bylo by nefér nezmínit, že velký obdiv patří i jejich rodinám.

Pro zajímavost si dovoluji citovat několik pasáží z nejstarších archivovaných zápisů z deníku hrázného, které korespondují s dobou a jež nám v dnešní době mohou připadat úsměvné. Jedná se o zápisky v rozmezí let 1958–1960:

„Potřebovali bychom nutně signální (startovací) pistoli, abychom při nehodě v noci mohli se dovolat pomoci.“

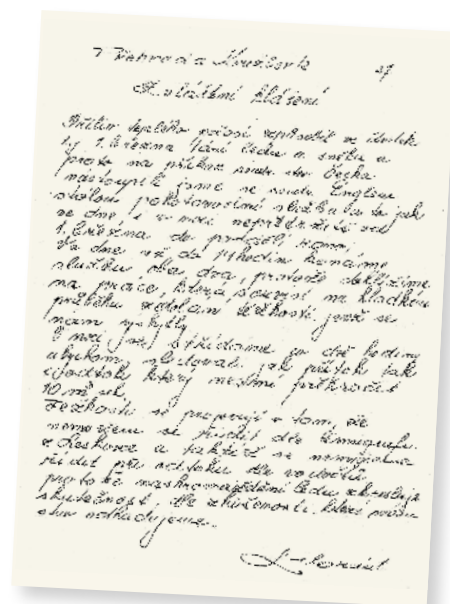
„Se svou lodičkou byl jsem měřit teplotu vody do vzdálenosti 12 km. Cesta tam a zpět trvala 7 hodin.“

„Prosím o dodání součástek pro úřední motocykl, který potřebujeme pro kontrolu povodí a limnigrafu.“

„Poslední dobou měl jsem na prsou potíže a po prohlídce závodním lékařem byl jsem poslán na odborné vyšetření. Odjel jsem vlakem v 7 hodin.“

Co se zde za ta léta událo

Vodní dílo Kružberk je, jak již bylo zmíněno v předchozím článku Ing. Březiny, doslova nadčasové co se týká spolehlivosti, bezpečnosti a bezproblémovosti provozu. Jistě, problémy se najdou i tady, ale ne nijak závažného charakteru, a platí, že pravidelná údržba se vyplácí. Proto i zde se za oněch 60 let zrealizovala spousta práce. Zmíním pouze některé zásadní či zajímavé akce:

Ukázka ze zápisu hrázného

• 1970 a 1971 Oprava spodních výpustí

Bylo provedeno opancěrování pravé spodní výpusti, generální oprava segmentových uzávěrů a tabulových uzávěrů spodních výpustí a také rekonstrukce tabulových uzávěrů na vtoku vodárenského odběru.

• 1976 Oprava elektroinstalace

Byla provedena výměna silových kabelů a rozvaděčů ve strojvnách bloku 10 a 16, provedeno stožárové osvětlení koruny hráze.

Jiří Černín, vedoucí hrázní v letech 1986–2002 (foceno v období sucha 1992)

TÉMA KAPKY

• 1983 a 1984 Oprava návodního líce

Vzhledem k připravované rekonstrukci je zajímavá oprava návodního líce provedená v letech 1983 a 1984. Povrch líce, který od doby výstavby vykazoval drobné trhliny, se sanoval cementovou maltou a následně byl opatřen nátěrem CEVOS, což je vodostálý materiál na bázi cementu.

- 1993 Rekonstrukce domku hrázného
- 1994 Rekonstrukce uzávěrů vodárenského odběru, oprava segmentových uzávěrů

Byla provedena rekonstrukce uzávěrů obou větví DN 1000 vodárenského odběru, včetně el. ovládání a úpravy přechodových kusů, revize pohonů spodních výpustí s výměnou těsnicích lišt.

- 2001 a 2002 Oprava horního a dolního vtoku vodárenských odběrů
- 2002 a 2003 Rekonstrukce budovy provozního střediska

- 2003 Rekonstrukce malé vodní elektrárny v tělese hráze

Dvojice Bánkiho turbín byla pro efektivní využití asanačních průtoků nově nahrazena jedinou Francisovou turbínou o výkonu 0,4 MW.

- 2005 Rekonstrukce Stoneových tabulí spodních výpustí
- 2008 Rekonstrukce hlavních datových tras – bylo vyměněno metalické datové vedení za optické
- 2010 Revize tlakové štolý přivaděče

Za zmínku určitě stojí i revize tlakového přivaděče surové vody na úpravnu v Podhradí, jelikož se jedná o akci náročnou na přípravu, počtem zúčastněných a v neposlední řadě i nedostatkem času daným co nejkratší odstavkou štolý v řádu hodin. První pokus o dílčí revizi štolý byl v roce 1978 v úseku mezi okny č. 4 a 5. Tento pokus však ztroskotl na velkém průsaku vody. Úplnou revizi

Průzkum koruny hráze (srpen 2007)

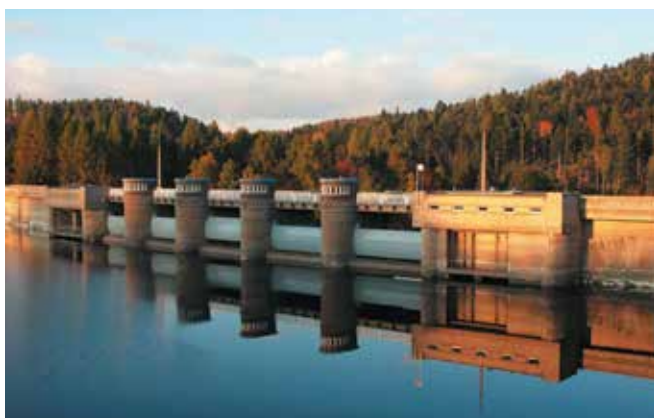
tlakové štolý včetně jejího vypuštění se podařilo poprvé zrealizovat až v roce 1981 při zaklesnutí hladiny pod úroveň horního vtoku. Další revize byla naplánována na rok 1985, a to již při provozní hladině, tedy pod dvěma uzávěry. Při funkčních zkouškách však byla zjištěna netěsnost uzávěrů a revize se uskutečnila až v roce 1992, další pak v roce 2000. Zatím poslední revize proběhla v roce 2010, celkem třemi vstupy, kdy při prvním jsme se potýkali s problémem netěsnosti tabulového uzávěru, což se ale podařilo následně vyřešit. Byla provedena pasportizace, stavebně materiálový průzkum betonu ostění, georadarový průzkum prostoru za ostěním a prohlídka pracovníky Báňské záchranné služby. Stav přivaděče je i po tolika letech od uvedení do provozu v roce 1963 stále velice dobrý.

- 2013 Oprava nátěrů segmentů na přelivech, rekonstrukce výtahu, rekonstrukce řídicího systému

- 2014 Oprava nátěrů segmentů spodních výpustí, vybudování stacionárního záložního zdroje

S akcemi posledních dvou let jsme čtenáře podrobněji seznámili již v předchozích vydáních Kapky.

Musím zde vzpomenout i jednu nemilou událost, kdy nás dne 19. března letošního roku ve svých nedožitých 73 letech navždy opustil bývalý hrázný pan Jiří Černín, který strávil na přehradě 16 let. Před nástupem na přehradu pracoval v opavském OSTROJi, kde se podílel na vývoji a zdokonalování důlní techniky. Tuto svou přednost si přenesl i na kružberskou přehradu, kde za dobu jeho působení zdokonalil mnoho zařízení, např. nový systém rozmrazování. Společně s manželkou Marií významně změnili vzhled okolí před střediskem a domky hrázných návržením a výsadbou okrasného parčíku. Strávili zde část svého života

Návodní líc hráze

Revize tlakové štolý 2010 – příprava před vstupem do štolý

TÉMA KAPKY

Oprava segmentů přelivů (červenec 2013)

a i v zasluženém důchodu přehradu rádi společně navštěvovali.

Závěrem mi nezbyvá než poděkovat všem, kdo se na provozu vodního díla Kružberk podíleli a podílejí, a popřát i v dalších letech co nejméně vážných provozních starostí na nejstarším vodním díle v našem regionu.

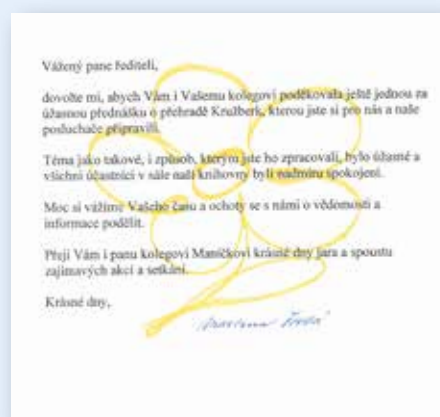
Ing. Radek PEKAŘ
vedoucí provozního úseku

Komora pravé spodní výpusti po demontáži segmentového uzávěru (říjen 2014)

Poděkování za přednášku o VD Kružberk

Městská knihovna ve Vítkově děkuje generálnímu řediteli státního podniku Povodí Odry Ing. Jiřímu Pagáčovi a jeho kolegovi Ing. Jiřímu Maničkovi za úžasnou přednášku o VD Kružberk, která se konala pro posluchače knihovny. Moc si vážíme času i ochoty podílet se o vědomosti a informace. Všichni účastníci přednášky byli nadmíru spokojeni.

Martina ŠOSTÁ
Městská knihovna Vítkov
[redakčně upraveno a zkráceno]

Přednáška o VD Kružberk ve Vítkově

Město Vítkov, které má k přehradě Kružberk geograficky – a asi i „občansky“ – nejbližší, požádalo náš podnik u příležitosti 60 let od uvedení nádrže do provozu o přednášku na téma přehrady. Přednáška se uskutečnila 5. května v příjemném prostředí tamní městské knihovny a promluvíli na ní generální ředitel podniku Ing. Jiří Pagáč a Ing. Jiří Maníček. Obsahem jejich vystoupení bylo nejen objasnění procesu vzniku a historie výstavby vodního

díla, které z přehrad v našem povodí patří k těm nejzajímavějším, ale i charakteristika dnešního stavu přehrady Kružberk a představení aktivit, jež jsou v nejbližší době na vodním díle očekávány. Podle účasti, dotazů a celkové atmosféry v auditoriu se přednáška setkala s příznivým ohlasem a měla úspěch.

Ing. Jiří MANÍČEK
odbor VHKI

Účastníci přednášky o VD Kružberk v MěK Vítkov

Přednášející Ing. Jiří Maníček a Ing. Jiří Pagáč (stojící)

Vodní říše a naše děti

Při své práci se téměř denně setkáváme s mnoha druhy vodní fauny a flóry. Máme to štěstí, že žijeme v zemi, kde je příroda zachovalá a ve vodní říši můžeme pozorovat mnoho druhů živočichů jinde vzácných. Mezi ně patří například obojživelníci, raci, vážky či plazi.

Této problematice se na vodohospodářském provozu v Jeseníku věnuje již přes 20 let Lukáš Konečný. Byla by škoda získané znalosti a zkušenosti nepředávat dál. Od roku 2007 tedy spolupracuje s místními školami a pořádá přednášky a besedy o zajímavostech vodní fauny.

V období vegetačního klidu jde o prezentace ve školních třídách s použitím dataprojektoru, ve vegetačním období mohou děti na besedách vidět živé exempláře různých vodních živočichů od žab, čolků přes raka, larvy vodního hmyzu až po pijavice. Na těchto besedách se děti dozvědí spoustu informací ze života vodních zvířat, např. že žáby ve skutečnosti neumějí kvákat a že každý druh má svůj specifický hlasový projev. Děti tradičně nejvíce pobaví videozáznam, na kterém skokan zelený mocně nafukuje své rezonátory a vábí samičky k páření. Málokdo také ví, že u žab jsou samice zcela němé, zvuky vydávají pouze samečci. Anebo že dospělí obojživelníci dýchají plícemi stejně jako člověk. Pokud by se nemohli v pravidelných intervalech nadechnout vzduchu, pod vodní hladinou by se utopili...

Vodní fauna je tak trochu utajená díky skrytému způsobu života pod vodní hladinou. Je krásný pocit vidět děti, jak v úžasu hledí na vodního tvora či jeho mládě, které dosud nikdy naživo neviděly. V dnešním digitálním světě se není čemu divit, že i na vesnicích naprostá většina dětí nezná obyčejné pulce žáby,

Děti ze ZŠ Písečná (červen 2014)

Vodní fauna u dětí vzbuzuje zájem

Lukáš Konečný při jedné ze svých přednášek

Některé děti se nebály na zvířátka sahat

... a některé k nim dokonce čichaly

potápníka či vodního šneka. Proto je důležité našim potomkům předávat alespoň něco z našich znalostí, zkušeností a bohužel dnes už i z naší historie. Je to jedna z mála možností, jak ovlivnit myšlení našich potomků a přispět k udržení našeho stále ještě zachovalého životního prostředí.

Lukáš KONEČNÝ
VHP Jeseník

Jičínka, Lubina, Ondřejnice

Jičínka – upravené koryto přes Nový Jičín po povodni v roce 2009

Pravostranné přítoky střední Odry – Jičínka, Lubina a Ondřejnice –, jimiž se bude tento příspěvek z Atlasu vodních toků zabývat, mají do určité míry podobné vlastnosti. Jsou charakteristické zejména tím, že odvádějí průtoky ze severozápadní návětrné strany Beskyd vyznačující se kratšími, ale strmými povodňovými kulminacemi. Uvedený rys se např. na Jičínce v posledních 60 letech projevilo obzvláště výrazně dvakrát, a to v roce 1958 a podobně i v červnu roku 2009, na Lubině a Ondřejnici obdobně vysoké vlny proběhly v šedesátých letech minulého století a v roce 1997. Všechny tři toky jsou pravostranné přítoky středního úseku Odry, vymezeného zdola ústím řeky Opavy a shora prostorem Moravské brány.

Jičínka

Řeka ústí do Odry pod obcí Kunín (243 m n. m.), pramení pod Velkým Javorníkem v Beskydech. Celková délka toku je 25,7 kilometru a její správa je dělená. Spodní úsek pod zaústěním Zrzávky spravuje státní podnik Povodí Odry, nad ní je Jičínka v péči Lesů ČR. Většími sídly na řece jsou okresní město Nový Jičín a návazně na něj pak obce Šenov a Kunín.

Důsledky povodní vedly na začátku šedesátých let minulého století k regulačním pracím především v úseku pod

Novým Jičínem. Od roku 1966 do začátku sedmdesátých let byla provedena rozsáhlá úprava průtočného profilu přes Kunín, o 10 let později přes Šenov u Nového Jičína. Na kunínské úpravě byl tehdy nově použit k opevnění koryta pohož makadamelem o patřičné zrnitosti. Toto řešení se ale vzhledem k méně vhodnému tvaru celkového průtočného profilu příliš neosvědčilo. Profil bylo třeba časem přemodelovat, tentokrát již klasickým způsobem a bez opevnění pohožem. Úsek výše přes Nový Jičín byl z předchozích dob poměrně dostatečně zahloben a větší úpravy zde nebyly třeba. K regulačním zásahům došlo až výše v úseku spravovaném Lesy ČR, zde v podobě klasických bystřinářských úprav. Jičínka je v povodí Odry tok s jedním z nejvyšších podílů upravenosti (téměř 90 procent), v přirozeném stavu se mimo pramenovou oblast nachází pouze 1,3 kilometru dlouhá výustní trať připadající do inundačního území Odry.

Lubina

Tok ústí do Odry u Košatky nad Odrou (222 m n. m.) a pramení na severozápadním svahu Radhoště. Celková délka toku Lubiny činí 36,3 kilometru, odspodu po Bystrý potok ve Frenštátě pod Radhoštěm je ve správě státního podniku Povodí Odry, výše Lesů ČR. V dolní trati je tok spíše nížinného

Atlas toků – Jičínka, Lubina, Ondřejnice

charakteru, ve střední podhorského rázu a výše směrem k prameni typická bystřina o velkém sklonu dna. Nejstarší zahrazovací práce pocházejí v horních úsecích z období před první světovou válkou (rok 1906), ve dvacátých letech 20. století pokračovaly i směrem níže po toku. Po roce 1928 byla provedena regulace v prostoru Příbora a v Košatce nad Odrou. Od roku 1935 navázaly úpravy přes Skotnici, Skorotín a Petřvald na Moravě.

Po druhé světové válce vyvstaly v souvislosti s modernizací silniční infrastruktury nové požadavky na regulaci některých toků. Známa z té doby (přelom padesátých a šedesátých let) je návaznost úpravy úseku Lubiny u Mošnova na zřízení silničního spojení tehdy nově vybudovaného mošnovského letiště s Ostravou, které si vynutilo částečnou přeložku řeky. Povodně si v šedesátých

Jičínka – spodní neregulovaný úsek toku spadá do CHKO Poodří

ATLAS VODNÍCH TOKŮ

letech vyžádaly další úpravy, jež ty předchozí doplnily a propojily, zejména mezi Mošnovem a Skorotínem. Na některých místech byly úpravy prováděny i opakovaně – nejdříve na kapacitu průtočného profilu, která počítala se snížením kulminačních průtoků retenčním účinkem nádrže u Vlčovic, o níž se tehdy velmi vážně uvažovalo, a dodatečně se zvýšením kapacity nasedlanými hrázkami kolem řeky, když se ukázalo, že výstavba nádrže není reálná.

Až do roku 1975 byla řeka upravena prakticky po celé délce mimo výustní trať a dva krátké mezilehlé úseky v Drnholci a ve Vlčovicích (0,6 kilometru). V upravených tratích jsou vybudovány více než tři desítky spádových objektů, lze k nim řadit i jez v Klokočově.

Záplavové území bylo úpravami po celé délce toku výrazně omezeno, neblahou výjimku tvoří na Lubině pouze obec Kosaťka nad Odrou, která před povodněmi nemá dostatečnou a přiměřenou zabezpečení. Situace je komplikována širokou inundací a zpětným vzduším povodňových průtoků z Odry.

Ondřejnice

Řeka pramení nad Kozlovicemi a ústí do Odry pod obcí Stará Ves nad Ondřejnicí (219 m n. m.). Její celková délka je 29,1 kilometru, správa je rovněž dělená – odspodu po soutok s náhonem pod Hukvaldskou oborou ji spravuje státní podnik Povodí Odry, výše Lesy ČR. Protéká obcemi Stará Ves nad Ondřejnicí, Hukvaldy, Kozlovice, Rychaltice, Fryčovice a Brušperk.

Jde-li o časový průběh protipovodňových opatření, která se na řece prováděla, rozsáhlejší zkapacitnění koryta řeky proběhlo již ve třicátých letech 20. století přes Brušperk a Hukvaldy. Do období před druhou světovou válkou spadá i historie bystrinářských prací přes

katastr Kozlovic. Ty pokračovaly i v horním úseku v padesátých letech a jejich celková délka činí devět kilometrů.

Ke značným povodňovým škodám došlo na území obce Stará Ves nad Ondřejnicí za povodní v polovině šedesátých let a později pak v roce 1997. Důsledkem toho v obci vyvstala potřeba protipovodňovou zabezpečení zvýšit a poslední opatření v tomto směru byla dovršena až v nedávné době (roku 2011) úpravou koryta na 20letou vodu. Způsob poněkud „tvrdý“ úpravy, jak je proveden, je daň za stísněné poměry v obci, kdy uvolnění většího prostoru pro vinutí volnější trasy a šířkových poměrů řeky se stalo jak pro investora, tak obec zcela neprůchodným.

Ondřejnice mimo 0,8 kilometru dlouhý výustní úsek patří rovněž k tokům s nejvyšším podílem zásahů do jejího přirozeného stavu. Tok je z více než 90 procent regulován, jen v úseku, kde je ve správě státního podniku Povodí Odry, jej mj. kříží 42 lávek a mostů, 150 místních vedení, potrubí a přechodů a vyskytuje se zde 370 místních výustí. Je na něm přibližně 50 spádových objektů.

O všech popsaných tocích lze souhrnně říci:

- Všechny tři ve svých okrajových tratích protékají chráněnými krajinnými oblastmi. Pramenné úseky jsou situovány v CHKO Beskydy, výustní v CHKO Poodří. Z chráněných živočichů v jejich korytech žijí střežle potoční a rak říční, řidčeji z ryb pak vranka pruhoploutvá, z ptáků ledňáček a ze savců vydra.

- Na žádném z toků nebyla vybudována větší akumulace vody. Za zmínku snad stojí jen malá vodní nádrž Kacabaja na Zrzávce, přítoku Jičinky, která byla zřízena jako odezva na povodeň v roce 1958. Mimo tuto existuje jednoúčelová nádrž Větrkovice na Svěceném potoce

Ondřejnice – stísněné poměry ve Staré Vsi nad Ondřejnicí si při zkapacitnění koryta (2010) vyžádaly tento „tvrdý“ způsob úpravy

(přítok Lubiny), jež slouží jako rezervoár k zásobení Tatro Kopřivnice.

- Ochrany před povodněmi je po rozsáhlých regulačních pracích dosahováno vcelku všude v přiměřené míře, kapacita koryt všech tří toků skýtá obcím ochranu nejméně před 20letou vodou, Příbor je zabezpečen na 50- až 100letou vodu.

- Z hlediska vodohospodářské bilance se v nich projevuje mírné navýšení přirozených průtoků prostřednictvím systému Ostravského oblastního vodovodu, pomocí něhož sem dochází k převádění pitné vody do měst a obcí (Brušperk, Příbor, Nový Jičín, Kopřivnice atd.) ze sousedního povodí Ostravice.

- Co se týká kvality vody, je stav na všech třech tocích poznamenán hustým osídlením povodí, a to i přes bezproblémovou funkci existujících čistíren odpadních vod (ČOV). Znečištění se projevuje zejména v chemických ukazatelích (koncentrace fosforu a amoniakálního dusíku), ale i v ukazatelích biologických. Pod zaústěním ČOV je voda v tocích často hodnocena jako voda znečištěná.

Ing. Jiří MANÍČEK
odbor VHKI

Lubina – úsek řeky přes centrum Příbora

Lubina – stabilizační stupeň v místě křížení se silnicí I/58 (Ostrava – Mošnov – Příbor)

Ondřejnice ve střední části Brušperka

Je to na houby...

Jestliže je něco „na houby“, je to velmi užitečné. Nechápete? Sužují vás dermatofyty, dřevomorka či plíseň na rajčatech a okurkách? Jenže kynuté buchty, pivo, víno a ani pálenka bez hub nebudou. A co teprve hermelín, niva a kyselé zelí.

Houby rozkládají dřevo, keratin, mění složité sloučeniny na jednoduché. S trochou nadsázky – představte si život bez hub... Nastane den, kdy neotevřete dveře, protože nebude kam ukládat spadané listí, větve a pokosenou trávu. Vše se bude vrstvit na zahradě i na chodníku, o vše budete zakopávat a nakonec to zablokuje dveře. Brodění se po kolena ve spadaném listí bude každoročním strašákem. Přes dým už nebude vidět, neboť všichni se budou snažit rostlinné zbytky pálit, případně se podél vodních toků navrší valy pokosené trávy a rostlinných zbytků ze zahrad pobřežníků. Hromady budou tak vysoké, že po dešti se začnou ucpávat mosty. Mezi rostlinnými zbytky často šlápneme na zachovalý kadáver zvířete. A když večer dorazíme unavení domů, příjemnou pohodičku si navodíme nekvašenými ovocnými šťávami, namísto piva budeme pít iontový nápoj z chmele a sladu. Rostlinám se nebude dařit a orchideje bez symbiózy s houbami vyhynou v důsledku deficitu živin i vody.

Nakonec nebudou některé léky, protože houby mají i léčebné využití. Tisíciletí znalosti pocházejí z Číny, ale i naši předkové „loupali medicínu“ ze stromů. Když v roce 1991 našli v Alpách pět tisíc let zmrzlého Ōtziho, měl u sebe dva kusy choroše březovníka obecného a pletivo troudnatce kopytovitého. Březovník obecný byl odedávna používán pro své léčivé účinky a moderní věda v něm našla látky, které ničí bakterie, podporují imunitu, léčí žaludeční vředy a působí proti nádorovým onemocněním. Údajně pomáhá i při snižování nadváhy. Troudnatec sloužil k rozdělování ohně, z plodnic se vyráběly čepice a pod názvem Fungus chirurgorum se prodával jako prostředek k zastavení krvácení. Jiný choroš – verpáník lékařský – byl všelékem už ve starém Řecku. Soudobé výzkumy

potvrdily možné léčebné využití tohoto velmi vzácného druhu. V tradiční čínské medicíně je po tisíciletí používána outkovka pestrá. V minulém století z ní byla v Japonsku izolována látka s protinádorovou aktivitou krestin. Je zřejmé, že mezi dřevokaznými houbami je celá plejáda zdraví prospěšných hub, např. ohňovec, lesklokorka lesklá, klanolístka a další. A musím vzpomenout foto houby v mobilu mého emeritního pana

Troudnatec pásovaný

ředitele se žádostí o určení. Kdyby žil v Japonsku, tančil by při jejím nálezu radostí – váha trsnatce lupenitého byla vyvažována stříbrem. U trsnatce – nazývaného maitake čili tančící houba – jsou dokázány jeho protinádorové a imunostimulační účinky. Je letošní lednové dopoledne, zatažená obloha a něco málo pod nulou. Brodím se neprošlapaným sněhem k Odře. Na staré nakloněné vrbě mě upoutala skupinka žlutých plodnic drobných houbiček. Ač je zamračeno, na kmen najednou svítí jasně žluté paprsky. Našla jsem penízovku sametonohou a v ní ukrytý léčivý flammulín. V Japonsku je připravována jako delikatesa a má prokazatelné účinky na imunitní systém, snižuje krevní tlak, hladinu cholesterolu a napomáhá při léčbě nádorových onemocnění trávicího traktu. Viděli jste český film, kde se vařil „normální houbový“ čaj? Před desítkami let se zjistilo, že domorodci ze severu tehdejšího SSSR netrpí onkologickými chorobami. Neměli na pravý čaj a pili náhražku z houby rezavce šikmého.

Krásně vybarvená outkovka pestrá

Penízovka sametonohá a klanolístka obecná v pozadí

Kotrč kadeřavý

Mimochodem tento nápoj je chutný a pravděpodobně i posiluje paměť, neboť po požití odvaru si kolegyně vybavila, kam založila originál hledaného dokumentu. Rezavec tvoří černé nádorovité útvary na březích a medicínským výzkumem se zjistilo, že výtažek z této houby zlepšuje hypertenzi, hladinu cholesterolu, nemoci cév a krvetvorby, hemeroidy, alergie a zpomaluje růst nádorů. Nejvýrazněji působí na choroby zažívacího traktu od vředů až po onkologické nemoci. Léčivé účinky této houby jsou známy několik staletí a celosvětově je známá jako „čaga“.

Prapředkové využívali přírodní produkty k účelům, které nepovídali jejich vzhled. U houby nesoucí odborný název *Phallus impudicus* (čili nestoudný penis) usoudili, že bude podporovat říjnost zvířat, a též byla používána v podobě obkladů proti dně a revmatismu. Jedná se o hadovku smrdutou, která v mládí připomíná kožovité vajíčko a je jedlá údajně i v syrovém stavu. Posléze se přemění ve falický útvar olepený mouchami a brouky mrchožrouty, neboť do širokého okolí vydává atraktivní pach po zkaženém mase. Farmakologové v ní našli i nepáchnoucí látky s antikoagulačními a cytostatickými účinky.

U dostupných žampionů a hlív vědci zjistili protirakovinné a imunostimulační účinky. Není nutné kupovat drahé preparáty, ale stačí při nízkých teplotách houby usušit, umlít a prášek přidávat do hotových pokrmů, jogurtů nebo pomazánek. Ozdobou přírody je muchomůrka červená, kterou šamani v Americe i na Sibiři používali k vyvolání transu nebo jako narkotikum. V Indii byla uctívána v podobě božské Sómy a jeden kus stál tolik co jedna kráva. V Rusku byla nakládána (jak jinak) do vodky a Vikingové ji jedli před bojem. Bylo známo, že účinné látky se vylučují močí, čehož využívali k recyklaci zejména méně movití, kteří vyčkávali, až primární konzument půjde močit. Jinde praktikovali rituální pití moči.

*Rosolozub huspenitý**Rosolovka mozkovitá*

Zajímavé a léčivé houby jsou všude kolem nás. V březnu nafotily kolegyně z VHP Ostrava zvláštní objekt, který mi poslaly k určení. Byl to vzácný ohnivec šarlatový, který indiáni ve formě prášku používali k zastavení krvácení. Na odumírajícím dřevě celoročně nalézáme dřevnatku parohatou, která má cytostatické a antivirové účinky. Hojný hnojník obecný snižuje při dlouhodobé konzumaci hladinu krevního cukru, zlepšuje trávení a pružnost cév. Především na bezu roste křupavé ucho Jidášovo, které umí podpořit imunitu, snížit hladinu cukru a srážlivost krve. Delikatesní kotrč kadeřavý má vysoký obsah hořčičku, antibakteriální a protivirové vlastnosti a je možné jej využít jako podpůrný lék při léčbě rakoviny. Nepřehlédnutelný sírovec žlutooranžový je výtečný jako řízek, ale má i antibakteriální a imunostimulační účinky. Když naleznete na pařezu nevelké ochlupené sulcovité útvary, radostně mlaskněte a jásejte, neboť jste našli rosolozub huspenitý, houbovitou i za syrova, v nálevu či jako ovárek a s protirakovinnými účinky. Rovněž jedlá a léčivá je výrazně žlutá rosolovka mozkovitá. Výtažek z ní je pod názvem Tremellastin doporučován k prevenci kardiovaskulárních chorob a přidává se do kosmetických přípravků.

Nelze jmenovat všechny léčivé (přibližně 540 druhů) či jinak užitečné houby, ale i ty pro člověka přímo neužitečné jsou krásné a mohou být inspirací pro umělce, a to nejen lidové. Petr Bezruč se v povídce Hřib satan zabýval otázkou, zda je jedlý, či nikoliv, hudební skladatel Václav Hálek vydal Hudební atlas hub a výtvarník Štěpán Jiráček vytvořil cyklus kreseb Příběhy hub. A co teprve kuchařské umění!

RNDr. Lenka FILIPOVÁ
ekolog

Ohnivec šarlatový (foto Ing. Niklová a Ing. Sládečková)

Doc. Ing. Ladislav Satrapa, CSc. (nar. v roce 1960 v Litoměřicích)

Odborník v oblasti přehrad a dalších vodních děl, zástupce strategického experta v oblasti protipovodňové prevence pro programy Ministerstva zemědělství ČR, soudní znalec v oboru vodní stavby, autorizovaný inženýr pro vodohospodářské stavby, řešitel řady výzkumných projektů, člen Mezinárodního přehradního výboru ICOLD a předseda Českého přehradního výboru. Od roku 1987 působí jako pedagog na katedře hydrotechniky Fakulty stavební ČVUT v Praze, kde sám v letech 1979–1984 úspěšně absolvoval obor vodní hospodářství a vodní stavby.

Kongres a výroční setkání Mezinárodní přehradní komise (ICOLD) Stavanger, Norsko, červen 2015

Ve svém oboru se specializuje na problematiku přehrad a protipovodňové prevence, která zahrnuje navrhování a posuzování postupů pro ochranu před povodněmi, včetně vyhodnocení ekonomické efektivity a přijatelnosti navržených opatření. Právě v této oblasti je se svou katedrou velice úspěšný jak po teoretické stránce, tak po stránce praktického uplatnění poznatků. Na tuto oblast se začal hlouběji soustředit od začátku devadesátých let (od roku 1993 se věnuje výzkumu a jeho praktickému uplatnění v oblasti ohroženosti objektů při povodních a v oblasti povodňových škod a povodňových rizik) a dále pro vodohospodářskou praxi po velkých povodních v roce 1997 a zejména 2002.

Po povodni v roce 2002 spolu se svými kolegy nastoupil na pozici strategického experta pro program hodnocení investic do protipovodňové ochrany financované MZe ČR. „Pro pozici strategického experta jsme vyvinuli jak postupy hodno-

cení, tak jsme provedli i samotná hodnocení několika set projektů v oblasti protipovodňové prevence. Šlo přitom o investice přesahující výrazně deset miliard korun. Tato pozice strategického experta stále trvá a letos jsme v rámci soutěže prošli do pozice strategického experta do roku 2019,“ vysvětluje docent Satrapa s tím, že se jedná o velký úspěch pro celou katedru, protože je nejen výsledkem výzkumu a návrhu původních řešení, ale hlavně jde o praktické uplatnění výzkumu a vývoje.

Další oblastí, na kterou se se svými kolegy na katedře specializuje, je řešení zvláštních situací na vodních dílech za běžného provozu a za povodní a provádění ověřování řešení těchto situací na fyzikálních a matematických modelech, což má v praxi nezastupitelné uplatnění.

Právě v této oblasti trvale spolupracuje se státními podniky Povodí. Konkrétně se státním podnikem Povodí Odry navázal spolupráci v devadesátých letech minulého století. Impulsem byly povodně v roce 1993 a následně pak v letech 1996 a 1997, kdy byl osloven kvůli spolupráci na vyhodnocení potenciálních poruch a jejich dopadů na okolí postupně pro všechna významná vodní díla v povodí Odry. „Účelem je vyhodnotit situaci, která je potenciálně nebezpečná. Provádí se to tak, že přehrada se modelově zatíží extrémními vnějšími účinky, kterými se vyvolá extrémní zatížení hráze. Pak se na modelu sleduje odezva hráze a dopady na okolní prostředí, zejména oblast pod hrází. Tato vyhodnocení jsou důležitá pro zjištění, k jakému maximálnímu vlivu může dojít a dále jaká opatření je možné provést pro zabránění případným škodám,“ uvádí docent Satrapa.

Pro Povodí Odry dále v rámci protipovodňové ochrany sestavil studii su-

Doc. Satrapa s mladší dcerou při její bakalářské promoci

chých nádrží na Hvozdnici, účastnil se vyhodnocení technického řešení opravy VD Morávka, kde se navrhovalo nové těsnění hráze, nebo se v rámci výběrového řízení na VD Šance účastnil vyhodnocení nabídek na provedení stavby. V období posledních dvou let se jako řešitel podílel na technicko-ekonomické studii, která souvisela s výstavbou a protipovodňovou funkcí VD Nové Heřminovy, a to konkrétně v dopadech výstavby na majetek a další hodnoty v území, které by měly být přehradou ochráněny. V současné době s Povodím Odry spolupracuje na přípravě Přehradních dnů 2016, jejichž organizátorem bude Povodí Odry v příštím roce. V případě potřeby poskytuje podniku odborné konzultace. V rámci svých osobních zájmů se také každoročně s velkou radostí účastní ZVH 30.

Mgr. Bc. Kateřina ŠREKOVÁ
redakce

JUBILEA

ŽIVOTNÍ JUBILEA – ZAMĚSTNANCI

FILIP OLDŘICH, Ing. vedoucí VHP Český Těšín
 GREPLOVÁ JANA laboratorní dělník
 HOFROVÁ JAROSLAVA finanční referent
 HOJGROVÁ BOHUMILA domovník
 HOLUB JOSEF, Ing. vedoucí VHP Jeseník
 KATAUEROVÁ JARMILA, Bc. hrázná
 KRATOCHVÍL DALIBOR, Ing. vedoucí provozního úseku
 KREISSOVÁ ŠÁRKA technický pracovník
 MUSÁLKOVÁ IVANA, Ing. ředitelka závodu Frýdek-Místek
 SMETANA ZDENĚK provozní zámečník
 VRÁGA JINDŘICH vedoucí hrázný

ŽIVOTNÍ JUBILEA – DŮCHODCI

HRNČÁRKOVÁ JIŘINA správa podniku
 KOKEŠOVÁ MARIE správa podniku
 SOBOTKA ALOIS správa podniku
 SOCHOŇ VIKTOR, Ing. správa podniku

ŠIMEČEK BORIS, Ing. správa podniku
 VÁŇA MILAN závod Frýdek-Místek

PRACOVNÍ JUBILEA – 5 LET

BRANKA ROMAN hrázný
 KALUŽA MAREK vodohospodářský dělník
 PROKOP MARTIN provozní elektrikář
 VANĚČEK ROMAN vodohospodářský dělník
 WAŠKOVÁ MARTINA, Mgr. finanční referent

PRACOVNÍ JUBILEA – 10 LET

GOLICH BORIS vodohospodářský dělník
 MATWIOV JIŘÍ vodohospodářský dělník
 VOJTÁSEK STANISLAV, Mgr. biolog
 ZBOŘIL BŘETISLAV provozní elektrikář

PRACOVNÍ JUBILEA – 15 LET

DARDA MARTIN vodohospodářský dělník

PRACOVNÍ JUBILEA – 20 LET

FUCHSÍK JIŘÍ vodohospodářský dělník
 GROHOLOVÁ MARIE obchodní referent
 KOVÁŘOVÁ JARMILA, Ing. referent VH rozvoje
 TĚHANOVÁ JANA hospodářskosprávní referent
 ŽÁČEK MIROSLAV vodohospodářský dělník

PRACOVNÍ JUBILEA – 25 LET

PŘEČEK LUMÍR vedoucí odd. tech. činností
 VRÁNA LUDĚK vedoucí hrázný

PRACOVNÍ JUBILEA – 30 LET

HOLUB ZBYNĚK vodohospodářský dělník
 POLÁCHOVÁ MARIE dopravní referent

PRACOVNÍ JUBILEA – 35 LET

MICHALINA JOZEF vodohospodářský dělník

NAPSALI O NÁS

Informace o státním podniku Povodí Odry se pravidelně objevují v regionálních i celostátních médiích. Zde najdete výběr toho nejzajímavějšího, co média o Povodí Odry vydala za poslední tři měsíce.

Vodáci se chystají na sezonu

[ČT 1 – Události v regionech, 10. 4. 2015]

Vodáci vítají jaro. Už zítra se rafty, lodě i další plavidla spustí na Moravici, startuje se dopoledne na Opavsku. Loni vodáci o tradiční otevření řeky přišli. Po mírné zimě bylo málo vody. Letos Povodí Odry slíbilo, že vodu pustí z přehrady Kružberk, kde jí je dostatek. Na otvírání řeky se chystají stovky lidí.

Vodáci v Ostravě se na letošní sezonu těší dvojnásob. Už na konci května by měla být dokončena stavba loděnice na břehu Ostravice. Radní potom budou hledat jejího provozovatele.

Koryto Sedlnice se bude klikatit mezi poli

[ČT 1 – Události v regionech, 14. 4. 2015]

Vodohospodáři ve spolupráci s ochránci přírody mění říčku Sedlnici na Novojičínsku. Původní přímý tok nahradí dva kilometry nového koryta plného meandrů a tůní. Průtok vody se v něm zklidní a ochranáři doufají, že se do něj mohou vrátit raci.

Zatímco ještě před desítkami let vodohospodáři toky napřimovali, teď je naopak vracejí do koryt, která vodu proženou přes desítky zákrut. U Sedlnic se stále ještě staví, stejnojmenná říčka už ale novou trasou teče.

Společnost Povodí Odry dokončila rekonstrukci spádového stupně na řece Olši

[ČRo Ostrava, 14. 4. 2015]

Společnost Povodí Odry dokončila rekonstrukci spádového stupně na řece Olši v karvinské části Darkov. Stála 30 milionů korun. Jedná se o první z velkých oprav, které má státní podnik naplánovány na roky 2015–2020. Největší akce, kterou Povodí Odry chystá, je rozsáhlá rekonstrukce přehrady Šance na Frýdecko-Místecku. Ta by mohla začít letos v srpnu. Má trvat přes tři roky a stát asi 735 milionů korun.

Na Kletné se opět třpytí voda

[Region Týdeník okresu Nový Jičín, 19. 5. 2015]

Na vodní nádrži Kletná v Suchdole nad Odrou skončila náročná rekonstrukce a voda opět zaplnila dříve oblíbené místo rybářů i rekreativců. Ti se už opět mohou těšit na opravenou a vyčištěnou nádrž, jejíž oprava se vyšplhala na částku 13,5 milionu korun (bez DPH).

Nemalá investice státního podniku Povodí Odry, který je správcem toho vodního díla, se dotkla mimo jiné hráze, kde se podařilo opravit těsnicí část, korunu hráze, zábradlí, osvětlení a další prvky dominanty nádrže. Stavbaři vybudovali také patní drén v patě vzdušného líce hráze, rekonstrukce zasáhla i bezpečnostní přeliv. Celkem se oprava skládala z pěti stavebních objektů.

V současné době už není ale po bagrech a další těžké technice ani památky, tu již brzy vystřídají první návštěvníci.

[Texty byly redakčně zkráceny]

Rekreační zařízení Vernířovice okres Šumperk

Prostory k rekreaci

- 1) K dispozici jsou dvou- a třílůžkové pokoje o celkové kapacitě 25 lůžek, zrekonstruované sociální zařízení v přízemí, velká společenská místnost s kulečnickem a stolním tenisem, kuchyně s vybavením a venkovní posezení s grilem.
- 2) Objekt je možné využít jak pro individuální pobyty, tak pro skupinové, např. pořádání školení a kurzů. Délka pobytu záleží na volné kapacitě a domluvě. Lze využít víkendové, týdenní i krátkodobé pobyty.
- 3) Rekreační zařízení se nachází v krásné přírodě vhodné jak pro pěší, tak cyklistickou turistiku, v zimním období je v okolí možné využít několik sjezdovek s vleky k lyžování.

Objednávky se přijímají písemně na personálním odboru
Povodí Odry, s. p.

Na objednávce musí být uveden:

- termín pobytu
- jméno, bydliště a rok narození žadatele
- telefonní a e-mailový kontakt

Školící a rekreační zařízení

Vernířovice

Povodí Odry, s. p.

Vernířovice 116

788 15 Velké Losiny

